

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Dirayet Dilan TAŞDEMİR

Ağrı Milletvekili

İngiliz basınına yansıyan haberlere göre; Çin, Malezya, Vietnam ve Polonya gibi ülkelerin çöp ithalatına sınırlama getirmesi üzerine Türkiye, İngiltere başta olmak üzere gelişmiş batı ülkelerinden en fazla plastik çöp ithal eden ülkeler arasında yer almaya başlamıştır. İngiltere Çevre Ajansı'na göre, 2018'in ilk 3 ayında İngiltere Türkiye'ye gemiyle 27 bin 34 ton plastik çöp göndermiştir. Geçen yılın aynı döneminde ise bu rakam 12 bin 22 tondur ve 2018 yılı itibarıyla Türkiye'nin İngiltere'den en çok plastik çöp ithal eden ülke olması beklenmektedir. Bu veriler Türkiye'nin 2005 yılında başlayan plastik atık ithalinin, 2015 yılında getirilen kısıtlayıcı düzenlemelere karşın azalmak yerine katlanarak arttığını göstermektedir. Ayrıca haberde Türkiye'nin İngiltere'den gönderilen ve çok sayıda tehlikeli bileşik içerdiği için toplumun sağlığını bozma riski taşıyan plastik çöplerin geri dönüşüme tabii tutulup tutulmadığının da bilinmediği yazılmıştır.

Science dergisinde yayımlanan araştırmaya göre, Türkiye plastik atıkları geri dönüştürme konusunda en başarısız ilk 20 ülke arasındadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın (OECD) 2015 yılına dair verileri, Türkiye'deki çöplerin sadece yüzde 1'inin geri dönüşüme yollandığı, gerisini ise katı atık sahasına gönderildiğini göstermektedir.

Konuyla ilgili TTB Merkez Konseyi ve TTB Halk Sağlığı Kolu'nun yaptığı ortak açıklamada; Dünya Plastik Sektör Raporuna göre Türkiye'nin plastik üretiminde 8,6 milyon ton ile Dünya'da altıncı; Avrupa'da ise ikinci sırada yer aldığı ve Türkiye'nin plastik üretiminin toplam Dünya üretiminin %2,7'ne karşılık geldiği vurgulanmıştır. Açıklamada ayrıca çevre ve insan sağlığı açısından tehlikeli bir sektör olan plastik sektöründe ülke gereksinimlerinin üzerinde imalat yapan Türkiye'de bu alandaki en tehlikeli boyut ise denetimsiz bir şekilde 2005 yılından bu yana başta Avrupa ülkeleri olmak üzere pek çok ülkeden plastik çöp ithal etmesidir denilmektedir. TTB son olarak plastik çöp ithalatı tuzağına kesinlikle düşülmemesi gerektiğini,

6157

aksine 2018'den itibaren plastik çöp ithaline tamamen son verilmesi gerektiğini belirterek Türkiye'nin sadece kendi plastik atığını geri dönüşüm ile değerlendirmelidir uyarısını yapmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Plastik atık ithalinin yapılmaya başlandığı 2005-20018 yılları arasında toplam kaç ton plastik çöp ithal edilmiştir, bunun yıllara ve ithal edilen ülkelere oranı nedir?
- 2- 2005-2018 yılları arasında ithal edilen plastik çöpün ne kadarı geri dönüşüme tabi tutulmuştur? Geri dönüşüme girmeyen plastik çöp nasıl değerlendirilmektedir?
- 3- 2005-2018 yılları arasında ithal edilen plastik çöpün tehlikeli ya da toksik atık olup olmadığı noktasında gümrüklerde herhangi bir kontrol ve denetime tabi tutulmuş mudur?
- 4- TTB'nin de belirttiği üzere Fitalat, bisfenol ya da benzeri toksik bileşikleri içeren plastik çöpler bu süreçte Türkiye'ye girmiş midir? Girmiş ise miktarı nedir?
- 5- Çin başta olmak üzere birçok ülke plastik çöpün başta hava kirliliğine ve insan sağlığına olumsuz etkileri nedeniyle plastik çöp ithalatını sınırlandırmıştır. Türkiye ise 2015 yılında getirilen kısıtlayıcı düzenlemelere karşın plastik çöp ithalatının azalmak yerine katlanarak artmasının nedeni nedir?